

Døgn eller dag

Hva virker best for hvem?

Sykehuset Telemark og
Rehabiliteringssenteret AiR
- en effektstudie

12.06.2014

Monica Eftedal, dr.polit.

monica.eftedal@air.no

Samarbeidspartnere

Sykehuset Telemark HF (STHF)

AiR Klinikk

Regional koordinerende enhet

Sunnaas HSØ

Uni Helse

Uni Rokkansenteret

Organisering og finansiering

Prosjekteier

Rehabiliteringssenteret AiR

v/Svein Kostveit

Prosjektledelse

Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsretta rehabilitering

- Prosjektansvarlig:
Chris Jensen
- Prosjektleder:
Monica Eftedal

Brukerrepresentant

Funksjonshemmedes

Fellesorganisasjon (FFO)

og

Brukerutvalget ved

Rehabiliteringssenteret AiR

Ola Vea Gustavsen

Prosjektet er delfinansiert via

- **Helse Sør-Øst**

for perioden 2013 og ut 2018

(Drift + Post.doc.-stipendiat)

- **KLP**

i perioden 2014 -2018

Bakgrunn for prosjektet

Ønske om å evaluere effekten av arbeidsrettede rehabiliteringsintervensjoner (ARR) for personer med muskulære, lettere psykiske og/eller sammensatte plager

- Initiativ: Rehabiliteringssenteret AiR
- I samarbeid med STHF beslutning om:
  - Å utvikle et poliklinisk ARR-tilbud v/STHF :
    - Med lik målgruppe som AiR
    - Som var kunnskapsbasert
    - Som skulle delta i en effekt-studie sammen med AiR
      - Offisiell åpning ARR-poliklinikk, Porsgrunn, i oktober 2012
- Kunnskap om effekt av ARR intervensjoner er mangelfull både i Norge og internasjonalt

Forskning på effekt av ARR-intervensjoner

”Kunnskapen på feltet er fragmentert og mangelfull, og det er tilfeldig hvilke pasienter som får relevant og tilstrekkelig habilitering og rehabilitering”

Helse og omsorgskomiteen, innstilling 212 S, 2009-2010

- Mange metodiske svakheter
(Altmann m.fl. 2001; Pransky m.fl. 2005)
- Oppfølgingstid vanligvis for kort
(Franche m.fl. 2005)
- Diagnosespesifikk
  - Hyppigst korsryggplager
(Holm et al. 2010)

- Vi vet lite om hvem som vil ha best nytte av hvilke intervensjoner
(Jensen m.fl. 2013; Reme m.fl. 2012)
- Få har utfall som:
  - "Tilbake til arbeid"
(Norlund m.fl. 2009)
  - Kostnadseffektivitet
(Tompa m.fl. 2008)

Målgruppe

Hvem kan delta?

Inklusjonskriterier

- De som plages med:
  - Muskel-/skjelett/smerter
  - Stress, angst og depresjon (vanlige psykiske plager)
  - Flere samtidige og sammensatte plager
- Er i alderen 18 – 55 år
- Sykemeldt minst 6 uker siste år
- Behersker norsk
- **Bor i kjøreavstand fra Porsgrunn**

Hvem kan **ikke** delta?

Eksklusjonskriterier

- De som plages med:
  - Alvorlige psykiske lidelser
  - Progressiv lidelse med rask reduksjon i arbeidsevne
  - Tilstander som er til hinder for fysisk aktivitet
- Gravide
- Rusavhengige
- De som søker full uførepensjon
- De som ikke har arbeid
  - De som har mistet arbeid i løpet av siste år inkluderes

Prosjektets hovedmålsettinger

Å undersøke om
det er forskjeller i
effekt mellom
intervensjonene i
fht:

Arbeidsdeltakelse

- Stabil 4 uker
- Bevegelser ut og inn på ulike ytelser fra NAV
- ...

Hva
virker best
for hvem?

Prosjektets delmålsettinger

...forskjeller i
effekt mellom
intervensjonene og:

**”Matchet”
kontrollgruppe trukket
fra NAVs register**

...forskjeller i
effekt mellom
intervensjonene
mhp:

**Kostnadseffektivitet
og kost-nytte**

Deltakernes opplevelse av endring i:

...forskjeller i effekt mellom intervensjonene mhp:

- **Helse**
- **Arbeidsevne**
- **Livskvalitet**
- **Mestringstro i forhold til retur til arbeid**
- **Smerterelatert frykt for arbeid**
- ...

Kvalitative problemstillinger

Hva opplever informantene som
hemmende og fremmende i
forhold til deres
arbeidsdeltakelse?

Hvordan samhandler
rehabiliteringsteamene?

- internt
- med pasient/bruker
- med fastlege, NAV,
arbeidsgiver m.fl.

Følgeforskning ved klinikkene i prosjektperioden

Skjer det endringer som kan
ha betydning for resultatene
mhp:

- **Innhold i og leveranse av
intervensjonene**
- **Personell**
- **Samhandling mellom
nøkkelaktører**
- **Økonomiske og/eller
politiske
rammebetingelser**

En randomiseret klinisk studie

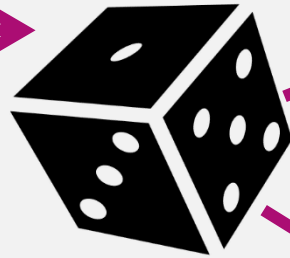
med en
pragmatisk
tilnærming

Randomisering:
Tilfeldig trekking

De som sam-
tykker til å delta

200

ARR Poliklinikk

Utfall

Målgruppe for
studien

De som ikke sam-
tykker til å delta

Vanlig henvisning
til klinikk

200

AiR Klinikk

Utfall

Pragmatisk tilnærming

Intervensjoner og målgruppe så
tett på normal praksis som mulig

Intervensjonene

- Følger normal praksis
- Fleksibel tilpassing av innhold
- Variasjon i bemanning og organisering forventes

Utfallsmål – relevante for

- Klinikker
- Deltagere
- De som henviser til tilbudet
- De som betaler for tilbudet
- Samfunnet

Relevans for praksis

- Bidra til bedre beslutningsgrunnlag for dem som henviser til ARR mhp valg av virksomme og kostnadseffektive intervensjoner

Datainnhenting

Metoder og tidsplan

Datainnhenting

Deltakere

- Spørreskjema
- Intervjuer
- Registerdata
  - Arbeidsdata mm NAV/SSB
  - Utdanningsdata (NUDB)
  - Norsk pasientregister (NPR)

Datainnhenting

Deltakere

- Registreringer ved klinikker
  - Innhold intervensjon
  - Klinikernes evaluering av deltakeres arbeidsevne

Datainnhenting

Klinikk

- Dokumentanalyser
- Registrering aktivitet og samhandling
- Observasjoner

Datainnhenting

- Fokusgrupper
  - Tverrfaglige team og deltakere
- Dialogkonferanser med nøkkelaktører som:
  - Arbeidsgivere, NAV, leger

**Nettverkssamlinger
klinikere og forskere**

Oppstart
April 2014

T

Inklusjon
N = 400
-> 2017?

Oppfølging
5 år
-> 2022?

Veier inn i prosjektet

AiR Klinikk via RKE
Sunnaas

Døgn AiR

Informasjon

Fastlege

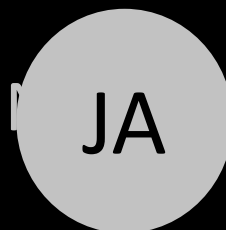
BHT

Spesialist

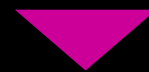
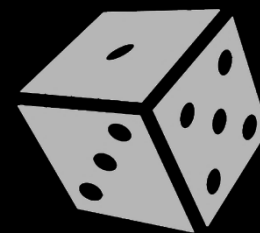
NAV

Vurdering
inklusions-/
eksklusjonskriterier

Uni Helse
randomiserer

ARR Poliklinikk
STHF

Dag STHF

Intervensjonene

Likheter

- ARR-intervensjoner i spesialisthelsetjenesten
- Komplekse intervensjoner
- Tverrfaglig team
- Kontakt arbeidsgiver og/eller NAV
- Kombinasjon av kognitive tilnærminger og fysisk aktivitet

Hovedforskjeller

- Privat institusjon vs. Sykehus + NAV
- Døgn vs. Dag
- Intensitet og Varighet
  - 4 uker fulltid
  - 3 mnd timer
- Fokus Gruppe vs. Individ
- Vektlegging fysisk aktivitet
- Samhandling eksterne aktører

Hvordan bli deltaker?

De som søkes inn til arbeidsrette rehabilitering ved AiR klinikk eller ARR poliklinikk, og som fyller inklusjonskriterier i studien, blir forespurt om deltagelse.

I tillegg kan fastlege sende en direkte søknad om inkludering i prosjektet via:

Sykehuset Telemark, Porsgrunn

Arbeidsrettet rehabiliteringspoliklinikk

Aalsgate 41

3922 Porsgrunn

Henvisningen merkes ”STAIR”

Kontaktinformasjon

Monica Eftedal, prosjektleder

Tlf. 35 06 39 25/ 950 64 879

monica.eftedal@air.no

Synne Aasland, prosjektmedarbeider

Tlf. 35 06 28 23

synne.aasland@air.no